

Studiedag Rivierkreeft: Exoot uit de sloot

Jeffrey Samuels
14-11-2018

Kreeftenproblematiek bij Waterschap Brabantse Delta

Wat ga ik vertellen?

- **Waar wij als WSBD tegen aanlopen als het om invasieve (uitheems) soorten gaat**
- **In het bijzonder uitheemse zoetwaterkreeften**

Kerntaken WSBD

Waterschap heeft een aantal kerntaken waar onder:

- 1) Veiligheid (Waterkeringen, kades en oevers)
- 2) Voldoende schoon water voor mens en natuur (KRW).
 - a) Mens: denk aan bijv recreatie & scheepvaart.
 - b) Natuur: denk aan gezond aquatisch ecosysteem

1 Veiligheid

Onderhoud van dijken, keringen en oevers,
Maar ook bestrijding van Muskusratten (exoot) om veilige
dijken te garanderen
Hiervoor zijn MRB-bestrijders in dienst bij de waterschappen

2 Voldoende schoon water voor mens en natuur

- Voor de natuur: bijv. EVZ's; NVO's; Vistrappen & vispassages als (herstel)maatregelen voor de KRW
- Voor de mens: bijv. bagger- & herinrichtingsprojecten
 - Plezier- en beroepsvaart
 - Hengelsport maar ook voor beroepsvisserij

WSBD in toenemende mate last van kreeften

Waterschap heeft bij het uitvoeren van haar kerntaken in toenemende mate last van uitheems zoetwaterkreeften:

- 1) Veiligheid (Waterkeringen, kades en oevers)
- 2) Voldoende schoon water voor mens en natuur (KRW).
 - a) Mens: denk aan bijv recreatie & scheepvaart.
 - b) Natuur: denk aan gezond aquatisch ecosysteem

Welke soorten in het gebied?

- **Binnen beheersgebied WSBD zijn 4 á 5 soorten kreeftachtigen aanwezig:**
 - Chinese wolhandkrab
 - Gevlekte Amerikaans rivierkreeft
 - Rode Amerikaanse rivierkreeft
 - Californische rivierkreeft
 - ...

Wat is de overlast voor de Natuur?

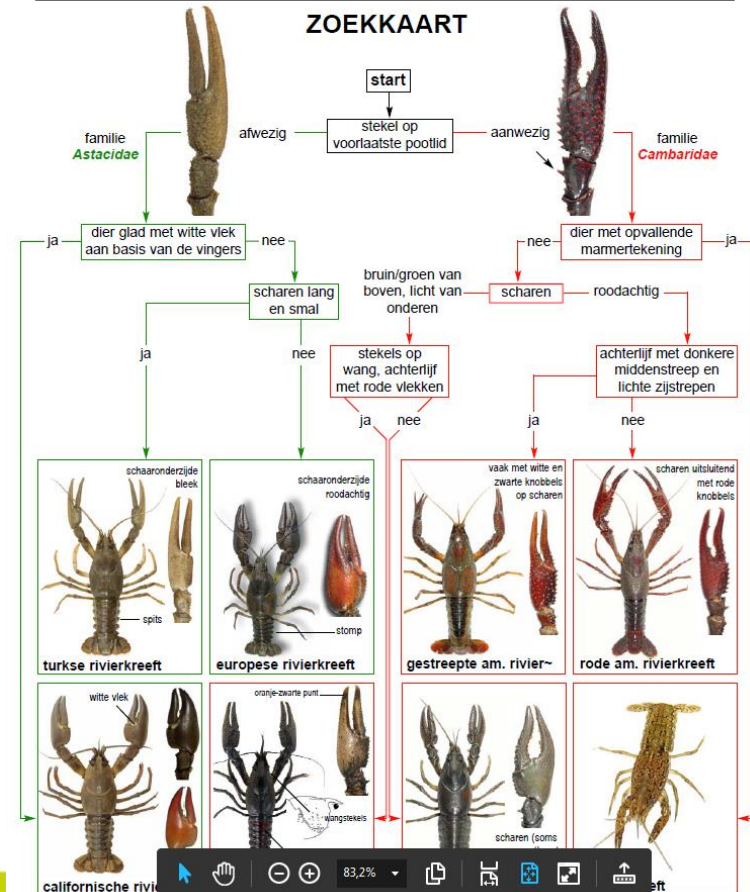
Impact op de waterkwaliteit

- Verdringen andere (beschermde) planten en dieren (biodiversiteit)
- Vertroebeling door plantenvraat & bodemomwoeling (blauwalgenbloei)
- Het behalen van KRW- en andere waterkwaliteitsdoelen komt in gevaar

Kreeft gezien? Stuur een mail naar Naturalis: eis@naturalis.nl!

Stichting EIS, nauw verbonden met natuurhistorisch museum Naturalis, doet onderzoek de verspreiding van ongewervelde dieren in Nederland. De inzet van enthousiaste waarnemers is hierbij onmisbaar!
De opmars van invasieve kreeften, vooral Amerikaanse soorten, is een relatief recente ontwikkeling, waarvan het einde nog niet in zicht is. Met uw hulp kunnen we ontwikkelingen in de gaten houden. Stuur uw waarneming naar eis@naturalis.nl (zie ook ommezijde).

Wat is de overlast voor de Mens?

Impact op kerntaak voldoende
schoon water de mens

- Invloed op recreatie- en beroepsvaart bijv. door:
 - baggerprojecten die duurder worden
 - baggerprojecten die uitgesteld worden
 - afzetten van de bagger wordt lastiger; waar mag het (nog) heen?
 - weerstand bij ontvangende partijen/partners neemt toe

Impact op kerntaak voldoende
schoon water de mens

- Invloed op sport- en beroepsvisserij bijv. door:
 - Aasverlies, plezierverlies
 - Onduidelijkheid over wat je nu wel en niet mag met zoetwaterkreeften
 - Als burger
 - Als beroepsvisser
 - Als waterbeheerder

Wat is de overlast voor de Veiligheid?

- Kreeften graven holen (net als Muskusratten)
- Muskusratten worden bestreden, maar kreeften gaan in de fuiken zitten van de MRB, MRB wordt daardoor minder effectief!
- Veiligheid kan in het geding komen.

Is bestrijding van kreeften nodig?

Wetgeving:

Vanuit de EU-verordening is een EU-lijst van Invasieve exoten opgesteld. De zoetwaterkreeften staan er op. Provincies zijn verantwoordelijk voor de bestrijding van invasieve Exoten.

Nationale wetgeving zit in de weg: Chinese Wolhandkrab en de zoetwaterkreeften vallen onder de Visserijwet.

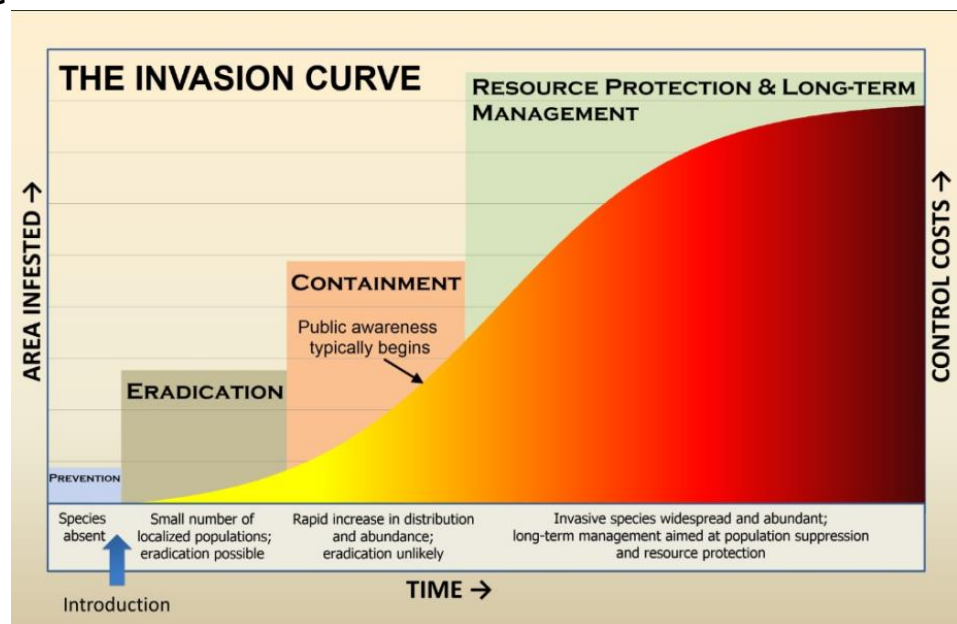
- Dit maakt alleen commerciële vangst mogelijk
- Zet de MRB's buiten spel bij evt. bestrijding

Plaagsoorten: beleidsmatige hoofdlijn bij WSBD

WSBD volgt de (internationale) tactiek bij invasieve exoten

1. Preventie
2. Vroegtijdig signaleren en elimineren
3. Beheersen van verspreiding en schade
4. Waterschap bestrijdt GÉÉN kreeften

Vragen voor de discussie

Vragen voor de discussie:

- Hoe kunnen kreeften bestreden worden?
- Door Wie?

Verspreidingskaarten (monitoring)

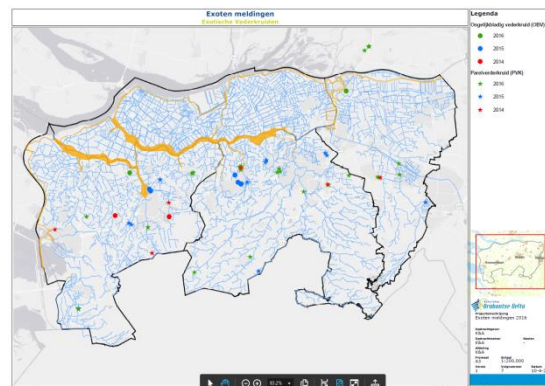
Afgelopen jaren veel ontwikkelingen rondom afstemming van app's voor het melden van exoten geweest:

- MMM-app 2014 (intern & Brabant-breed)
- Pilot i-Waterplant 2015 (ivm convenant waterplanten)
- per juni 2016: NDFF-app
- Nieuw per aug 2018: NDFF-app 'snApp-de-exoot'

Waarom? Om betere verspreidingskaarten te kunnen maken. Dit is voor een groot deel al gelukt!

Voorbeelden:

- Grote waternavel
- Waterteunisbloem
- (Japanse) duizendknoop
- Reuzenberenklauw
- Kreeften (in de maak)

Waar te vinden? G:\Iedereen\#HANDIG VOOR BUITENDIENST 11 (nov 2017)\PLAAGSOORTEN & EXOTEN\4 VERSPREIDINGSKAARTEN\# EXOTENKAARTEN 2016

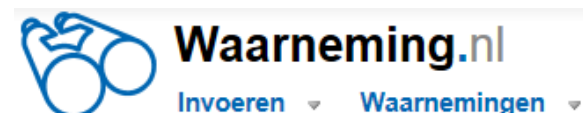
Meldingen via app's (door derden)

Het laten melden door derden: aannemers, gemeenten en burgers

Boodschap aan derden: Meldt de soorten die we bij het Ws bestrijden!

Melden van de plaagsoorten (het lijstje) svp via app's

- a) Liefst via Waarneming.nl of Telmee.nl
- b) Er zijn nog andere apps:
 - . PlantObs (alle planten)
 - . OBSmap (alle soorten planten en dieren)
 - . NDFF-app (sinds juni 2016)
 - . NDFF-app snApp-de-exoot (nieuw sinds aug 2018)
 - Nieuwe app's...?
- c) Of nog anders: svp door laten geven aan WS (e-mail)

De aannemers, gemeenten en burgers zijn vrij te kiezen welke ze gebruiken!

Waarom melden? Om betere verspreidingskaarten te kunnen maken.

Practicum Kreeften herkennen

• Zoetwaterkreeften

- Chinese wolhandkrab
- Gevlekte Amerikaans rivierkreeft
- Rode Amerikaanse rivierkreeft
- Californische rivierkreeft
- ...

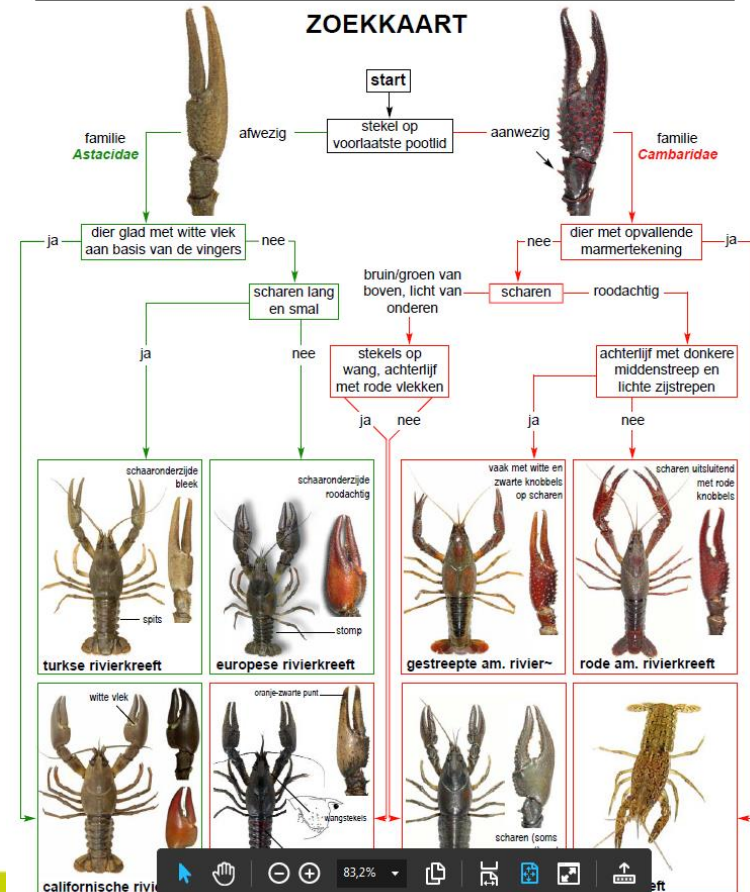

Chinese wolhandkrab:
Boven: mannetje (klokkenspel)
Onder: vrouwtje

Kreeft gezien? Stuur een mail naar Naturalis: eis@naturalis.nl!

Stichting EIS, nauw verbonden met natuurhistorisch museum Naturalis, doet onderzoek de verspreiding van ongewervelde dieren in Nederland. De inzet van enthousiaste waarnemers is hierbij onmisbaar!
De opmars van invasieve kreeften, vooral Amerikaanse soorten, is een relatief recente ontwikkeling, waarvan het einde nog niet in zicht is. Met uw hulp kunnen we ontwikkelingen in de gaten houden. Stuur uw waarneming naar eis@naturalis.nl (zie ook ommezijde).

Vragen?

Vragen of opmerkingen?